De Ossengoor Route

Auteur: Charles Aerssens

Baronie van Breda
Voor de wandelaar die wil genieten van rust, ruimte en ongestoorde natuur, is dit een verrassende rondwandeling door de uitgestrekte Chaamsche Bosschen en het aangrenzende Prinsenbos. De route voert over kronkelende bospaden, langs lanen met namen als Geuzenpad, Huisdreef, Wolfgatsebaan en Witgoordreef. Maar we wandelen ook door het heidegebied van het Prinsenbos. Onderweg komen we langs twee idyllische gelegen bosvennen: het Putven en het grote Ossengoor, waardoor de Valkenbergse Leij stroomt met het aangrenzende retentiebekken. Op enkele plekken na het Bredasche Bosch hebben we uitzicht over de verstilde weilanden en het akkerland van het Zwartgoor en Witgoor. Na de oversteek van de Chaamscheweg komen we voorbij ANWB-paddenstoel 21338/001 langs het terrein van AZC Princenbosch en wandelen dan door bos en hei van het Prinsenbos in het westelijk deel van de Chaamsche Bosschen. Als we de Gilzeweg zijn overgestoken voert de route ons in de richting van het Ossengoor. Het laatste traject leidt ons terug over het Geuzenpad naar het startpunt bij KNP71. Parkeren is mogelijk bij Horeca De Steengroeve of de verderop aan de Industriestraat gelegen parkeerplaats met een korte aanlooproute naar het startpunt vanaf KNP71

Deze rondwandeling maakt gebruik van het Wandelroutenetwerk VisitBrabant
(groengele markeringen is deels met verfstrepen aangebracht!)

Routebeschrijving via knooppunten

71 – 72 – 20 – 73 – 42 – 64 – 63 – 47 – 41 – 71

Routebeschrijving

1. De aanlooproute over de Industriestraat vanaf een van de parkeerplaatsen leidt je tussen de sluitbomen door naar het startpunt bij KNP71. We volgen het asfalt en kiezen voor het paadje langs de verharding. In de bocht naar rechts staat een verwijzing naar KNP71, die we na een tiental meter bereiken. We volgen bij KNP71 de groengele markering naar links door het bos tot we op een breed bospad met fietspad uitkomen bij KNP72. Onze route gaat hier naar links. Na goed 100 meter verlaten we het bospad en slaan rechtsaf. Op de volgende kruising steken we schuin naar links over en volgen dir bospad met de bocht naar rechts tot we naar rechts zicht krijgen op het Putven. Het is de moeite waard om even naar de oever van het Putven te wandelen en te genieten van het de prachtige ligging van dit ven. De route vervolgend komen we meteen op een vijfsprong van bospaden bij KNP20 waar we schuin linksvoor richting KNP73 aanhouden. Op het asfalt van de Huisdreef wandelen we rechtsaf over het paadje aan de linkerzijde van de verharding. Dit pad buigt af naar links en zoekt slingerend zijn weg door het bos tot we op een brede zandpad met fietspad. We wandelen rechtsaf over de Lange Slingerdreef tot aan KNP73. Hier slaan we linksaf richting KNP42.

versiedatum: 08-12-2022

2. Bij KNP73 komen we uit op de Maastrichtse Baan. Let op! De afstand van KNP73 naar de volgende KNP42 is 3,5 KM en deels met groengele verfstrepen gemarkeerd. We steken de Maastrichtsebaan recht over en met de bocht naar rechts komen we aan een zandweg. Linksaf over de zandweg gaat de route door het gebied dat op de topografische kaart vermeld staat als het Bredasche Bosch. In de bocht naar links hebben we zicht op open landbouwgebied en weilanden. De route vervolgend komen we aan het Zwartgoor. Langs het Zwartgoor bereiken we even verderop de Wolfgatsebaan. Op deze Wolfgatsebaan wandelen we even naar rechts om dan bij de eerste gelegenheid linksaf een lange laan in te slaan. Verderop kruisen we de Ulicotenschebaan en komen aan het Witgoor. Met een ruime boog naar links passeren we dit open gebied en komen dan aan KNP42 op de kruising. Let op! De afstand van KNP42 naar de volgende KNP64 is 3 KM en deels met groengele verfstrepen gemarkeerd. Rechtuit over de Witgoordreef komen we aan de Chaamscheweg, die we 200 meter naar rechts volgen om dan over te steken naar ANWB-Paddenstoel 21338/001. We staan hier aan de toegang tot het bosgebied Prinsenbos met AZC Princenbosch.

3. Door de Veerdreef wandelen we langs de afrastering van het AZC Princenbosch. Waar de afrastering eindigt, slaan we bij de groengele markering linksaf tot we aan de kruising komen in het open heidegebied. Hier gaat de route rechtsaf over een grasbaan die slingerend over de vergraste heide pal westwaarts verloopt. Na de kruising van bospaden wandelen we rechtuit door het bos tot aan KNP64. Onze route gaat hier naar links de Snijdersdreef op tot we het Prinsenbosch verlaten aan de geasfalteerde Slingerdreef. Hier steken we recht over en negeren de paden aan beide zijden tot we bij de flauwe bocht naar rechts bij een afgelegen woonhuis uitkomen Aan de linkerkant staat KNP63 en de rood-witte markering van het Grenslandpad LAW11. Hier gaat onze route naar links tussen enkel boomstammen door richting KNP47. De groengele markering van het wandelroutenetwerk en rood-witte markering van het Grenslandpad zijn duidelijk aangegeven. Op het fietspad even naar rechts en met de bocht naar links staan we vervolgens verderop aan de Gilzeweg.

4. We steken de Gilzeweg over en komen bij KNP47, waar we naar links de richting naar KNP41 aanhouden. Het bospad leidt ons parallel aan de Maastrichtsebaan, die we verderop linksaf oversteken. We zijn nu in het gebied dat aan de rechterzijde is ingericht als retentiebekken, waar het overvloedige water ruimte krijgt. Staatsbosbeheer heeft in samenwerking met het Waterschap in dit deel van de Chaamsche Bosschen een groot aantal greppels en ontwateringsloten afgedamd of gedempt. De grondwaterspiegel is daardoor gestegen. De route gaat nu rechtsaf over een dijkje dat midden door het retentiebekken loopt tot we bij KNP41 staan. Hier komen we direct aan het Ossengoor, waardoor de Valkenbergse Leij stroomt. Onze wandeling gaat bij KNP41 naar rechts langs het Ossengoor over een breed zandpad, Geuzenpad. Op dit laatste traject naar het eindpunt van deze rondwandeling volgen we de zandweg rechtuit en passeren de Maastrichtsebaan, de Lange Slingerdreef en even verderop het asfalt van de Huisdreef. Zo bereiken we de Industriestraat en met de bocht naar links ons vertrekpunt bij KNP71. De rondwandeling zit erop! We keren terug naar de parkeerplaats van Horeca De Steengroeve.

Praktische informatie

Lengte van de wandeling
13 km
Onverhard: 95%
Verhard: 5%

Start- en eindpunt
KNP71, Industriestraat, 4861PR Chaam

Openbaar vervoer
Bushalte AZC Princenbosch
Lijn 130 Bravo/Arriva Breda %u2013 Gilze
450 meter naar vertrekpunt aan Chaamseweg bij ANWB-paddenstoel 21338/001

Parkeren
o Horeca De Steengroeve, Industriestraat 24,4861PR Chaam
o Einde Industriestraat, 4861PR Chaam

Horeca onderweg
o Horeca De Steengroeve, Industriestraat 24, 4861PR Chaam
o Onderweg zijn enkele bankjes en picknick plekken

Achtergrondinformatie

Boswachterij Chaamsche Bosschen

Vroeger bestond het gebied uit zandverstuivingen en natte heide met vennen. Veel van deze heidevelden zijn tussen 1900 en 1934 ontgonnen en bebost met dennen om dienst te doen als productiebos voor de Limburgse mijnbouw. Het 1.324 hectare grote gebied werd ontwaterd en te natte plekken werden gebruikt als graslanden. Hieraan heeft het bos zijn verrassende afwisseling te danken. Staatsbosbeheer heeft aan het begin van de 21e eeuw de voormalige geïsoleerde graslanden in oude staat teruggebracht en het gebied weer natter gemaakt. De oorspronkelijke vennen zijn opnieuw uitgegraven en in de ontstane moerasgebieden zijn veel oorspronkelijke zeldzame planten als klokgentiaan, zonnedauw en veenbies teruggekeerd. De saaie dennenbossen maken steeds meer plaats voor levendige variatie met loofbomen en struiken. Hierdoor krijgen meer planten en dieren een kans en ontstaat een rijker bosleven. In de bossen komen tal van vogelsoorten voor zoals geelgors, nachtzwaluw, boomleeuwerik, boompieper, gekraagde roodstaart en groene specht. Roofvogels zijn: buizerd, sperwer, havik, torenvalk, boomvalk en soms de wespendief. In de vochtige graslanden broeden de wintertaling, kuifeend, dodaars en geoorde fuut en in de nieuwe poelen vinden we de vinpootsalamander en de alpenwatersalamander.

Het Putven

Het Putven is in de jaren vijftig en zestig de recreatieplas waar de jeugd van Chaam leert zwemmen. Nu is het een vredige plas, die Staatbosbeheer heeft laten verwilderen. Het is een plek voor watervogels en er staan picknicktafels op de oever. Op 25 juni 1967 raast er in de omgeving van het Putven een windhoos. Over een breedte van 500 meter worden alle bomen geveld of knakken af met schade aan tachtig hectare bos. Nog jarenlang kon je het gat in het bosgebied zien. Gelukkig bleef de in de nabijheid gelegen jeugdherberg Het Putven gespaard. Deze jeugdherberg is in 1955 door Esso Nederland bij hun 60-jarig bestaan geschonken. De grond werd gepacht van Staatsbosbeheer. Tot 2006 beheerde Stayokay het hostel met 133 slaapplaatsen. Maar als renovatie en voortzetting niet haalbaar is, wordt de jeugdherberg eind 2006 opgeheven en het gebouw wordt in 2009 gesloopt. Het terrein komt weer in handen van Staatsbosbeheer, die het teruggeeft aan de natuur. Wat rest is de herinnering.

Zwartgoor en Witgoor

De naam 'Goor' zou duiden op een waterrijk moeras, dat venig is en waar turf is gestoken. Zo zou het Witgoor kunnen wijzen op witte begroeiing met wollegras en veenpluis. Het Zwartgoor dankt wellicht zijn naam aan het donkere bodem. Het zijn opvallende plekken in het bosrijke gebied van de Chaamse bosschen, die in het verleden uit natte heide met vennen bestond. Lopend over de paden zie je links en rechts rabatgreppels, die zorgen voor de ontwatering van het grasland en de landbouwgronden. In de omgeving van het Witgoor en Zwartgoor in de buurt van de Wolfgatsebaan is ook de plek waar op 21 september 1941 een Duitse Junker is gecrasht. Na vertrek vanaf Fliegerhorst Gilze Rijen heeft het jachtvliegtuig problemen met een van de beide motoren. De bemanning besluit de vlucht af te breken en terug te keren naar Gilze Rijen. Het vliegtuig verliest hoogte en raakt de boomtoppen ongeveer 500 meter van het Witgoor en stort neer. Hierbij komt een van de bemanningsleden om het leven.

Het Prinsenbosch

Vroeger was dit gebied eigendom van de Heren van Breda. In 1940 nemen de Duitsers bezit van Vliegveld Gilze-Rijen en het aangrenzende bosgebied voor hun Luftwaffe. Verscholen in de rand van het Princenbosch wordt begonnen met de bouw van uitgebreide voorzieningen voor de legering van het personeel van de luchtmachtbasis. Er verrijst een groot militair legerkamp met een overwegend landelijk uiterlijk volgens Duitse camouflage-tactiek. Het gehele complex is gebouwd volgens de visie van de Stuttgarter Schule in de vorm van landhuizen met woon- en slaapgebouwen, keukens en recreatieruimtes. De verschillende wegen, die door het kamp lopen, hebben klinkende namen, die aangegeven zijn op kunstzinnig uitgevoerde houten wegwijzers. Zo is er een Leipziger Strasse en een Frankfurter Allee. Voor het transport van en naar het vliegveld wordt zelfs een smalspoor aangelegd! Na de oorlog gaat het complex over aan Defensie en wordt geschikt gemaakt en aangepast voor permanente bewoning van remigranten. In 1993 gaat het terrein over aan het Ministerie van Justitie dat er het Asielzoekerscentrum Gilze vestigt, dat nog steeds één van de grotere opvanglocaties in Nederland is.

Het Ossengoor

Middenin de Chaamse Bossen ligt het prachtige ven het Ossengoor. Het is lang als landbouwenclave gebruikt, maar staat nu al jaren onder water. Het is omgevormd tot een zogenaamd 'winterven', een natuurlijke laagte die in het winter volloopt met water en in het voorjaar weer langzaam opdroogt. Staatsbosbeheer heeft, in samenwerking met het Waterschap, in de loop der jaren een groot aantal greppels en ontwateringsloten afgedamd of gedempt. De gemiddelde grondwaterstand is daardoor bijna een meter gestegen. Zo staan in natte winters delen van het bos blank en het water krijgt ruimte met een retentiebekken in de directe omgeving van het Ossengoor. Opvallend is dat door het Ossengoor de Valkenbergse Leij stroomt, die al te veel water kan afvoeren. De vernatting zorgt voor het herstel en de ontwikkeling van een natte ecologische infrastructuur in dit deel van de Chaamsche Bosschen, waardoor flora en fauna veranderen. Verdwenen plantensoorten keren terug, net als watervogels, libellen en waterjuffers die zich thuis voelen in het ondiepe water van het ven.

